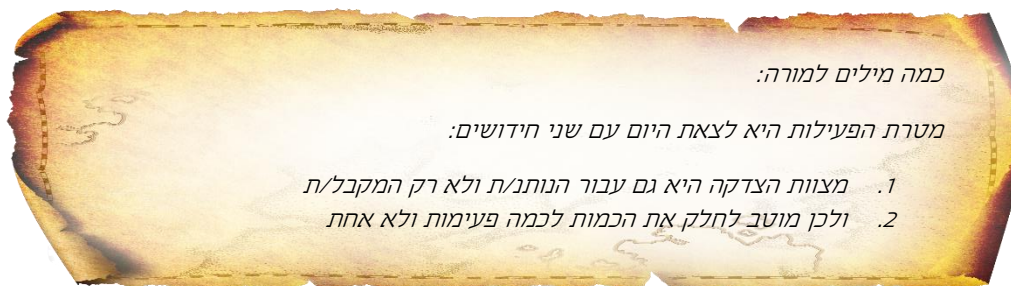

המצפן החסידי - יום ראשון - צדקה - כיתות ז-ח

פתיח:

שקופית א:

כרבולות – ב"ה אין. 😊

סידור בתיק? – יש

חומש? יש

נביא – יש?

חשבון, גיאוגרפיה, יש? יש

רק לקחת סנדוויץ', פרי, ועוד חטיף קטן שיהיה מה לנשנש... וזהו, התיק מוכן. סוף סוף חוזרים ללימודים!

שקופית ב:

אה, רגע, צריך גם מטבע לצדקה... נו, הרגשתי ששכחתי משו. הפעם יצאתי בזול..

בזול? אהממ כן. הפעם אתן רק שקל אחד. בהחלט זול. אחרי שאפרוט

שקופית ג:

מכירות את זה?

גם אתן לוקחות מטבע של עשרה שקלים, ומחפשות באזור איזו קופת צדקה כדי לפרוט?

הנה, שש וחצי, שבע, שבע ארבעים... שמונה ארבעים... תשע וחצי, עשר. יופי. עכשיו יש לי צדקה לכל השבוע...

שקופית ד:

אהההמ רגע, בעצם, בשביל מה כל זה?

סימני שאלה/ פרצוף מתלבט

במקום לתת עוד מטבע ועוד מטבע ועוד מטבע ועוד מטבע ..

– לא עדיף לתת את כל הסכום וזהו?

מה התועלת במטבע לצדקה בבוקר, מטבע לצדקה בצהריים, ושני מטבעות לצדקה לפני הדלקת נרות... קופת צדקה בחדר, קופת צדקה במטבח, קופת צדקה באוטו...

למה לא נרכז הכל לנתינה אחת גדולה, נניח פעם בחודש, ונסגור עניין?!

שקופית ה':

ומה דעתך?

שקופית ו':

בחרי אחת מהשאלות הבאות ושתפי אותנו : מה את חושבת...

מהי מצוות הצדקה?

כמה היא חשובה?

האם היא חשובה למקבל?

האם היא חשובה גם לנותן?

למי חשובה יותר מצוות הצדקה לנותן או למקבל?

למה היא גורמת?

מה היא מעוררת בנו?

על מי היא משפיעה?

באילו איברים נשתמש למצוות הצדקה?

האם רק ביד? מהיכן הגיע אלינו הכסף?

אם כך – מצוות צדקה היא מקיפה אותנו במחשבה דיבור ומעשה!

ומשפיעה עלינו בכל נתינה

שקופית ז':

נחזור לשאלה שלנו :

האם עדיף לתת את כמות הצדקה פעם אחת וזהו? או לפצל לפעילות רבות?

קטע לימוד:

בואו נראה מה יש למצפן שלנו = תורת החסידות לומר על זה.

יכול להיות שהיא תגרום לנו להסתכל על הפעולה היומיומית של נתינת מטבע לצדקה בצורה אחרת?

את השאלה הזאת שואל הרבי באחת השיחות (התוועדות תשד"מ חלק ד) :

בהשקפה ראשונה, אין כל חילוק בין נתינת סכום מסויים בפעם א' או בפעמים רבות... [כל] העיקר הוא – גודל הסכום שנותן לצדקה... ואדרבה – הוא (=מקבל הצדקה) מעדיף שיתנו לו את הכל בפעם אחת, וחסל!

הרבי אומר : לכאורה מה שחשוב הוא כמה נותנים, ואם כבר נותנים – אז שיהיה בתשלום אחד, "בפעם אחת, וחסל", לא?

הרבי משיב, שהתשובה לכך נמצאת ב"איגרת הקודש" של אדמו"ר הזקן. איגרת הקודש היא כידוע החלק הרביעי של התניא, ושם מסביר אדמו"ר הזקן את המעלה הגדולה שבנתינה לצדקה שוב ושוב, פעמים רבות. תחילה מביא אדמו"ר הזקן הסבר של הרמב"ם על פי החלק הנגלה של התורה, ולבסוף הסבר על פי פנימיות התורה – תורת החסידות.

מה ההסבר על פי הנגלה?

כי הרמב"ם ז"ל ביאר היטב טעמו ונימוקו, כדי לזכך הנפש ע"י רבוי המעשה...

כל מעשה שאדם עושה משפיע על המידות והתכונות של הנפש. נתאר לעצמנו אדם קמצן, שקשה לו מאוד להיפרד מרכושו. איך הוא מרגיש כשהוא נותן צדקה? בפעמים הראשונות קשה לו מאוד, אבל אם הוא מתגבר וממשיך לתת למרות זאת, הדבר משפיע עליו לאט לאט, עד שבסופו של דבר תכונות נפשו משתנות ומתהפכות והוא הופך לאדם נדיב.

האם זה יקרה בפעם אחת? ודאי שלא. אם הוא ייתן צדקה "בפעם אחת וחסל" – הוא יישאר קמצן. רק אם הוא ירגיל את עצמו לתת שוב ושוב, בסופו של דבר הוא יתגבר על המידה הרעה של הקמצנות וירכוש את מידת הנדיבות. לכן כדאי לתת צדקה שוב ושוב, פעמים רבות, כדי 'לזכך' ולתקן את תכונות הנפש ולרכוש לעצמנו מידות טובות.

זה ההסבר של הנגלה, אבל זה עדיין לא ההסבר של החסידות.

על פי החסידות, מצוה שאדם עושה משפיעה לא רק על עצמו ועל נפשו, אלא על העולם כולו; ולא רק על העולם הזה, אלא גם על העולמות העליונים.

זה נכון בכל המצוות, ובמיוחד כשמדובר במצוות צדקה. הרי צדקה היא לא רק מטבעות ושטרות. כשאדם נותן לצדקה כסף שעליו הוא עבד קשה, כל העמל והטרחה שלו מושקעים בתוך הכסף הזה. זה כאילו חלק מחייו נמצא שם. וכשהכסף הזה מגיע לעני, העני יכול לקנות בזה מזון ועוד צרכים בסיסיים כדי לחיות את נפשו. אם כן, בכל פעם שאדם נותן צדקה משלו – הוא כאילו נותן פיסת חיים.

וכשאני נותן חיים, גם הקב"ה נותן חיים – אומר אדמו"ר הזקן.

הנה מקרא מלא דיבר הכתוב "פעולת צדקה לחיים".

דהיינו, שפעולתה וסגולתה להמשיך חיים עליונים מחיי החיים אין סוף ברוך הוא... כי באתערותא דלתתא [=בהתעוררות של מטה], להחיות רוח שפלים דלית ליה מגרמיה כלום [=שאינו לו משלו כלום] – אתערותא דלעילא [=התעוררות של מעלה].

כשיש התעוררות של מטה, כלומר כשאנו 'מתעוררים' בעולם הזה לעשות מעשה טוב – אנחנו גורמים 'התעוררות' דומה למעלה. וכשאדם נותן צדקה למישהו שאין לו, הוא מעורר נתינה והשפעה למעלה, בעולם העליון.

זו הסיבה שנתנית הצדקה היא סגולה כל כך מופלאה. לכן נותנים צדקה לרפואה, לברכה, להצלחה – אפילו לפני שאופים עוגה טעימה. כי הצדקה שלי משנה משהו למעלה. אני נותנת ברכה – וה' נותן ברכה. אני נותנת חיים – וה' נותן חיים.

ולכן – כותב אדמו"ר הזקן :

להיות מעשה הצדקה נעשית בפעמים רבות, וכל המרבה הרי זה משובח, ולא בפעם אחת ובבת אחת...
כי כל נתינה קטנה בעולם הזה, גוררת נתינה עצומה בעולם העליון.
ומסיים אדמו"ר הזקן:

ולכן אמרו רבותינו ז"ל: גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה...
הצדקה מביאה לברכה מלמעלה, ועוד ברכה מלמעלה, ועוד ברכה מלמעלה, עד שכל הברכות האלה מצטרפות יחד
ומביאות את הגאולה האמיתית והשלמה!

כמה מילים למורה:

מה לימד אותנו המצפן היומי?

מה את לוקחת מכך לחיי היומיום שלך?

איזו החלטה את חושבת שתצליח ליישם כבר היום?